

ДСТУ 1.3:2004

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Національна стандартизація

**ПРАВИЛА ПОБУДОВИ,
ВИКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ,
ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ
ТА ПОЗНАЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ**

Видання офіційне

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2004

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Держспоживстандарту України (ДП «УкрНДНЦ»)

РОЗРОБНИКИ: Є. Ковальчук; Н. Ромашук; Л. Шевчук; Я. Юзьків, канд. техн. наук (керівник розробки)

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 30 квітня 2004 р. № 86

3 НА ЗАМІНУ ДСТУ 1.3-93, КНД 50-009-93

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.

Держспоживстандарт України, 2004

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Загальні положення	2
4 Правила побудови, викладання та оформлення	4
5 Правила погодження та прийняття	5
6 Правила позначання	6
Додаток А Форма титульного аркуша ТУ	7
Додаток Б Загальні вимоги до змісту розділів ТУ	8
Додаток В Вимоги до викладання та оформлення змін до ТУ	10
Додаток Г Вимоги до оформлення аркуша реєстрації змін ТУ	11
Додаток Д Бібліографія	12

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ

**ПРАВИЛА ПОБУДОВИ, ВИКЛАДАННЯ,
ОФОРМЛЕННЯ, ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ
ТА ПОЗНАЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ**

НАЦИОНАЛЬНАЯ СТАНДАРТИЗАЦИЯ

**ПРАВИЛА ПОСТРОЕНИЯ, ИЗЛОЖЕНИЯ,
ОФОРМЛЕНИЯ, СОГЛАСОВАНИЯ, ПРИНЯТИЯ
И ОБОЗНАЧЕНИЯ ТЕХНИЧЕСКИХ УСЛОВИЙ**

NATIONAL STANDARDIZATION

**RULES FOR LAY-OUT, FORMULATION,
PRESENTATION, APPROAL
AND IDENTIFICATION OF SPECIFICATION**

Чинний від 2005-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначання технічних умов (далі — ТУ) на продукцію (вироби, матеріали, речовини тощо), процеси, послуги та змін до ТУ.

Цей стандарт можна застосовувати під час розроблення ТУ, які є складниками комплексу конструкторської документації з огляду на те, що положення цього стандарту доповнюють та уточнюють вимоги ГОСТ 2.114.

Стандарт мають застосовувати суб'єкти господарювання України (підприємства, установи, організації та громадяни-суб'єкти підприємницької діяльності), незалежно від форм власності та видів діяльності.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 1.5:2003 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів

ДСТУ 1.6:2004 Національна стандартизація. Правила реєстрації нормативних документів

ДСТУ 3279-95 Стандартизація послуг. Основні положення

ДСТУ ISO/IEC Guide 50-2001 Безпека дітей і стандарти. Загальні принципи

ДСТУ ISO/IEC Guide 51-2002 Аспекти безпеки. Настанови щодо їх включення до стандартів

ГОСТ 2.114–95 ЕСКД. Технические условия (ЕСКД. Технічні умови)

ГОСТ 13.1.002–80 Репрография. Микрография. Документы для съёмки. Общие требования и нормы (Репрографія. Мікрографія. Документи для знімання. Загальні вимоги та норми)

ГОСТ 15.311–90 Система разработки и постановки продукции на производство. Постановка на производство продукции по технической документации иностранных фирм (Система розроблення і запровадження продукції у виробництво. Запровадження у виробництво продукції за технічною документацією іноземних фірм)

ГОСТ 28388–89 Системы обработки информации. Документы на магнитных носителях данных. Порядок выполнения и обращения (Система оброблення інформації. Документи на магнітних носіях даних. Порядок виконання й обігу)

ДК 004–2003 Український класифікатор нормативних документів

ДК 009–96 Класифікація видів економічної діяльності

ДК 016–97 Державний класифікатор продукції та послуг

Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України (ЄДРПОУ).

3 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1 Технічні умови (ТУ) — нормативний документ, що встановлює технічні вимоги, яким мають відповідати продукція, процеси та послуги (далі — продукція).

ТУ встановлюють вимоги до продукції, призначеної до самостійного постачання (виконання, надання) та регулюють відносини між виробником (постачальником) та споживачем (користувачем).

ТУ можуть бути невід'ємною частиною комплексу конструкторської, технологічної або іншої технічної документації на продукцію або окремим документом.

В ТУ, які є окремим документом, має бути повний комплекс вимог до продукції, її виготовлення, контролювання, приймання та постачання.

Вимоги до виконання ТУ, які є частиною комплексу конструкторської документації (ТУ на продукцію машинобудування, приладобудування, будівництва, а також деяких окремих видів діяльності), регламентовано в ГОСТ 2.114.

3.2 ТУ розробляють ініціативно або на замовлення, якщо:

- нема національних стандартів на розроблювану продукцію;
- потрібно конкретизувати, доповнити або підвищити вимоги чинних стандартів на дану продукцію, розширення асортименту (в таких ТУ мають бути лише вимоги, які відмінні від установлених цими стандартами, не повторюючи вже регламентованих норм та положень).

3.3 ТУ розробляють на:

- один конкретний вид продукції;
 - декілька однорідних видів продукції — групу однорідної продукції (групові ТУ).
- Групові ТУ складають на два або кілька видів продукції, які характеризуються спільністю функційного призначення, сфери застосування, конструктивно-технологічного вирішення та номенклатури основних характеристик спожиткових властивостей та показників якості.

Якщо на групу однорідної продукції є національний стандарт або стандарт організації виду «Загальні технічні умови», то показники чи вимоги до конкретної продукції, які виділяють її з групи однорідної (марка, склад тощо), установлюють у ТУ.

3.4 Для виготовлення продукції або надання послуги на експорт суб'єкти господарювання можуть застосовувати чинні ТУ інших країн, якщо це зазначено в договорі (контракті), за умови дотримання обов'язкових вимог безпеки та охорони довкілля, і якщо вони не суперечать чинному законодавству України щодо виготовлення, транспортування і зберігання на території України.

За тих самих умов, як у ТУ, дозволено застосовувати нормативні документи (НД) міжнародних чи регіональних організацій зі стандартизації, членом яких є Україна, а також інших міжнародних організацій, документи яких визнано Генеральною Угодою з тарифів та торгівлі Світової організації торгівлі.

3.5 Суб'єкти господарювання можуть використовувати чинні ТУ іноземних фірм (зокрема підприємств держав Союзу Незалежних держав (СНД) на договірних (контрактних) засадах згідно з ГОСТ 15.311. У договорах (контрактах) має бути передбачено зобов'язання власника ТУ про забезпечення користувача всіма змінами до них, а також, у разі потреби, власник може дати дозвіл користувачеві скопіювати ТУ.

Постачати продукцію на ринок України за такими ТУ можна за умови приведення їх у відповідність з чинним законодавством та нормативною документацією, чинною в Україні, внесення необхідних змін чи переоформлення та виконавши державну реєстрацію ТУ.

У разі невиконання зазначених вимог продукцію, виготовлену за ТУ іноземних фірм, можна постачати тільки на експорт (з урахуванням вимог 3.4).

3.6 За згодою замовника (основного споживача) продукцію (послугу) можна виготовити (надати) без розроблення ТУ згідно з:

- технічним завданням (контрактом, протоколом, договором, конструкторською документацією тощо) — для одиначної продукції та дрібносерійної продукції, яку складають на місці виготовлення;
- технічною документацією, що належить до комплексу документації на продукцію, — для складників цього виробу, не призначених для самостійного постачання та експлуатації;
- технічною документацією (технологічними документами, технічним описом) — для речовин, матеріалів та напівфабрикатів, що підлягають подальшому оброблянню, які виготовляють у встановленому обсязі на безпосереднє замовлення певного підприємства;
- зразком-еталоном та технічним описом зразка — для непродовольчих товарів широкого вжитку (за винятком складної побутової техніки, продукції побутової хімії, транспортних засобів та засобів зв'язку), коли їхні показники якості встановлено стандартом на групу однорідної продукції;
- контрактом — для продукції, призначеної тільки для експорту (за умови дотримання обов'язкових вимог безпеки та охорони довкілля під час виготовлення, її зберігання та транспортування на території України).

3.7 ТУ розробляють за рішенням виробника (постачальника) або на вимогу споживача (замовника); на виконання державної програми або директивного документа.

Основою для розроблення ТУ є технічне завдання на розроблення продукції (договір, контракт, протокол тощо), підготовлене та затверджене установленим порядком.

3.8 Зміни до чинних ТУ розробляють суб'єкти господарювання — власники ТУ.

Внесення зміни не повинно порушувати взаємозамінність продукції, виготовленої за ТУ до внесення зміни, та продукції, виготовленої за ТУ після внесення зміни.

Кількість змін до ТУ не повинна ускладнювати роботу з ТУ. За кількості змін до ТУ понад 10 або в разі внесення змін у вимоги, за якими ідентифікують продукцію, ТУ підлягають перегляду з розробленням ТУ на заміну чинних.

ТУ на заміну чинних ТУ розробляє та подає на державну реєстрацію власник ТУ до закінчення терміну їх чинності.

3.9 Державну реєстрацію технічних умов на продукцію, погоджених та прийнятих відповідно до вимог цього стандарту, здійснюють згідно з ДСТУ 1.6.

Державну реєстрацію змін до ТУ виконують порядком, установленим для ТУ.

3.10 Право власності на ТУ належить тим суб'єктам господарювання, на кошти яких їх створено або яким це право передано порядком, установленим законодавством.

За згодою власника ТУ дозволено використовувати іншим суб'єктам господарювання.

ТУ та змінами до них забезпечують на договірних засадах власники ТУ.

3.11 Власники ТУ перевіряють їх на відповідність чинному законодавству України, технічним регламентам, потребам споживачів, обороноздатності, рівневі розвитку науки й техніки, досягнутому на момент перевіряння, а також узгодженості з чинними нормативними документами тієї самої сфери застосування.

Технічні умови треба перевіряти регулярно: не рідше одного разу на п'ять років після надання їм чинності чи останнього перевіряння, якщо не виникає потреби перевіряти його раніше у разі прийняття нормативно-законодавчих актів, якими регламентовано інші вимоги, ніж ті, що встановлені в ТУ.

Внаслідок перевірки вносять зміни до цих ТУ або розробляють ТУ на заміну чинних установленим порядком.

3.12 Облік, зберігання та обіг облікованих копій ТУ здійснюють порядком, установленим власником ТУ.

4 ПРАВИЛА ПОБУДОВИ, ВИКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ

4.1 В ТУ загалом мають бути такі розділи:

- сфера застосування;
- нормативні посилання;
- технічні вимоги (параметри й розміри, основні показники та характеристики, вимоги до сировини, матеріалів, покупних виробів, комплектність, маркування, пакування);
- вимоги безпеки;
- вимоги охорони довкілля, утилізація;
- правила приймання;
- методи контролювання (випробування, аналізу, вимірювання);
- транспортування та зберігання;
- вимоги до експлуатації, ремонту, настанова щодо застосування тощо;
- гарантії виробника.

Залежно від специфіки виробництва та призначення продукції ТУ дозволено доповнювати іншими розділами та об'єднувати окремі розділи.

4.2 Зміст, викладання та оформлення ТУ як складника конструкторської документації має відповідати ГОСТ 2.114 та вимогам розділу 4 цього стандарту, окрім пунктів 4.1, 4.4 та 4.5.

4.3 В ТУ на продукцію, виготовлення та використання якої можуть зашкодити здоров'ю, майну громадян чи природному довкіллю, обов'язково мають бути розділи «Вимоги безпеки» та «Вимоги охорони довкілля».

4.4 Загальні вимоги щодо змісту окремих розділів ТУ — згідно з вимогами 8.2, 8.4 ДСТУ 1.5 і додатком Б цього стандарту.

ТУ на послуги мають враховувати вимоги ДСТУ 3279.

4.5 ТУ викладають та оформлюють згідно з ДСТУ 1.5, зміни до них — за додатком В цього стандарту.

4.6 Побудова групових ТУ має відповідати вимогам цього стандарту.

У групових ТУ змінні дані (які різняться для окремих виробів, видів продукції або складників) треба подавати як таблиці, розташовані в тексті відповідного розділу, підрозділу, додатка.

Якщо однакові види продукції за умовами замовлення виготовляють різної комплектності, то спочатку треба записувати постійні дані для виконання, а потім — змінні в порядку зростання їхніх позначень.

Назву продукції на титульному аркуші ТУ треба записувати в називному відмінку множини (на першому місці — іменник).

4.7 В ТУ дозволено долучати вимоги до процесу чи способу виготовлення продукції, якщо окремі вимоги до продукції не можна відобразити певними показниками, але їх можна досягти за умови однозначного дотримання будь-яких інших вимог (санітарно-гігієнічних, технологічних, до покриттів, обладнання, кліматичних умов тощо).

4.8 Якщо окремі вимоги, установлені в нормативних та технічних документах, поширюються на дану продукцію, то в ТУ зазначені вимоги не повторюють, а у відповідних розділах ТУ дають посилання на ці документи або на їхні розділи, пункти.

Недозволено посилатися на документи, які не внесено в державні реєстри нормативних документів.

4.9 Придатність ТУ для підтвердження відповідності забезпечують виконанням вимог ISO/IEC Guide 7 [1].

4.10 Титульний аркуш оформлюють згідно зі зразком, поданим у додатку А.

На титульному аркуші ТУ в лівому верхньому куті проставляють код продукції за ДК 016. У правому верхньому куті зазначають код нормативного документа на продукцію за ДК 004.

Нижче назви продукції та позначення ТУ в дужках подають позначення документа, на заміну якого їх видано, термін уведення та дії ТУ (за потреби). Якщо ТУ впроваджують уперше, відмітку про це роблять у дужках нижче позначення.

На титульному аркуші треба передбачити вільне місце розміром 90 мм × 45 мм для розміщення штампа органу державної реєстрації ТУ, в якому має бути назва органу державної реєстрації, реєстраційний номер та дата реєстрації.

4.11 ТУ потрібно друкувати на матеріалі, який дає змогу багаторазово копіювати, а також мікрофільмувати згідно з ГОСТ 13.1.002.

Виконувати ТУ на обчислювальній машині рекомендовано за вимогами додатка Ж ДСТУ 1.5.

4.12 ТУ, що їх обліковують та зберігають на магнітних носіях, оформлюють за ГОСТ 28388.

4.13 Останньою сторінкою ТУ має бути «Аркуш реєстрації змін», поданий у додатку Г.

4.14 Для державної реєстрації ТУ підприємств країн СНД оформлюють додатково титульний аркуш згідно з 4.10 та додатком А.

5 ПРАВИЛА ПОГОДЖЕННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ

5.1 Якщо рішення щодо запровадження продукції у виробництво ухвалює приймальна комісія (дегустаційна комісія, художньо-технічна рада), то проект ТУ підлягає погодженню під час її роботи.

5.1.1 Проект ТУ погоджують за наявності документа (акта, протокола, висновку) про позитивні результати випробування (використання, споживання, перероблення, експертної оцінки) дослідного зразка (партії), проведення процесу або надання послуги, якщо стандартами на запровадження продукції у виробництво не передбачено інше.

5.1.2 Підприємство (організація)-розробник погоджує проект ТУ із замовником (основним споживачем), після чого подає його разом з іншими документами, що підлягають погодженню на приймальній комісії, до організацій (підприємств), представники яких є членами приймальної комісії, не пізніше ніж за місяць до початку роботи приймальної комісії.

Залежно від виду та призначеності продукції до складу приймальної комісії залучають представників органу державного нагляду.

Потребу розсилання проекту ТУ на відгук іншим зацікавленим організаціям, якщо вони не є членами приймальної комісії або якщо ТУ не підлягають погодженню на приймальній комісії, визначає розробник за погодженням із замовником.

Погодження проекту ТУ члени приймальної комісії проводять у період її роботи. Підписання акта приймання дослідного зразка (дослідної партії) продукції членами приймальної комісії-представниками погоджувальних організацій означає погодження проекту ТУ.

5.2 Якщо рішення щодо запровадження продукції на виробництво ухвалюють без приймальної комісії, ТУ дають на погодження замовникові (споживачеві).

5.3 Проект ТУ, в якому є вимоги, що належать до компетенції органів державного нагляду, підлягає погодженню з ними.

5.4 Проект ТУ на продукцію будівельного призначення підлягає погодженню з Держбудом України.

5.5 Проект ТУ на радіовипромінювальні пристрої підлягає погодженню з Українським державним центром радіочастот та нагляду за зв'язком.

5.6 Якщо монтаж продукції має виконувати інша організація, ТУ додатково погоджують з організацією, що має провадити монтаж, в частині вимог, які стосуються її компетенції, якщо ці вимоги не було погоджено з нею раніше.

5.7 ТУ на складові (запасні) частини, які підлягають самостійному постачанню, треба узгодити з підприємством (організацією)-розробником кінцевої продукції або підприємством (організацією)-виробником кінцевого виробу.

5.8 Якщо в проекті ТУ немає посилання на чинні правила перевезення, або коли продукція, що підлягає транспортуванню, не належить до сфери застосування цих правил, то проект ТУ підлягає погодженню з Міністерством транспорту України.

5.9 Ініціативно розроблювані ТУ на продукцію, основного споживача якої не визначено, погоджують з органами державного нагляду за сферою їхньої компетенції.

5.10 Погодження проекту ТУ оформлюють підписом керівника (заступника керівника) погоджувальної організації із зазначенням «ПОГОДЖЕНО» або окремим документом (актом приймальної комісії, листом, протоколом тощо), при цьому під реквізитом «ПОГОДЖЕНО» проставляють назву погоджувальної організації (за необхідності), дату та номер документа.

Напис «Погоджено із заувагами» не дозволено.

5.11 Зміни до ТУ погоджують порядком, установленим для ТУ .

Зміни до ТУ погоджують тільки з організаціями, які раніше погодили ТУ і до компетенції яких вони належать.

У разі припинення існування організацій, які раніше погодили ТУ, зміни до них погоджують з організаціями- правонаступниками.

Дозволено зміни до ТУ погоджувати лише із замовником (основним споживачем), якщо вони не стосуються організацій, що раніше погодили ТУ.

5.12 Погодження ТУ та змін до ТУ підприємств країн СНД, внесення яких необхідне для їх державної реєстрації, — проводять з організаціями в Україні, до компетенції яких належать зміни.

5.13 Рекомендований строк розгляду поданих на погодження ТУ та змін до них — 20 днів від дня одержання їх від розробника, якщо за погодженням сторін не встановлено інший строк.

5.14 Ухвалює ТУ власник ТУ, якщо інше не встановлено чинним законодавством України.

5.15 Ухвалення ТУ оформлюють підписом керівника (заступника керівника) організації-власника ТУ під зазначенням «ПРИЙНЯТО» на титульному аркуші документа.

5.16 Зміни до ТУ ухвалює власник ТУ порядком, установленим для ТУ.

5.17 ТУ ухвалюють, зазвичай, без обмеження строку чинності.

На титульному аркуші ТУ має бути напис «Без обмеження строку чинності».

Обмеження строку чинності встановлюють, за потреби, погодивши це із замовником (споживачем), або на письмово обґрунтовану вимогу органу держнагляду.

5.18 Термін надання чинності ТУ встановлює підприємство (організація)-власник ТУ, але не раніше дати державної реєстрації.

6 ПРАВИЛА ПОЗНАЧАННЯ

6.1 Позначає ТУ власник ТУ.

6.2 У позначенні ТУ має бути:

- індекс документа — «ТУ»;
- скорочена назва держави — «У» ;
- код продукції за ДК 016 (три перші знаки);
- код підприємства (організації)-власника ТУ згідно з «Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України» (ЄДРПОУ) (вісім знаків);
- порядковий реєстраційний номер, що його надає власник ТУ (три знаки);
- рік прийняття (чотири знаки) для ТУ, прийнятих уперше чи на заміну чинних ТУ, — через двокрапку.

Приклад

ТУ У 27.1-21926977-001:2004

ТУ, що є частиною комплексу конструкторської документації, дозволено надавати подвійне дворядкове позначення: у першому рядку — позначення, складене, як зазначено вище, у другому рядку — згідно з ГОСТ 2.114.

6.3 ТУ на продукцію будівельного призначення позначають за правилами, установленими Держбудом України.

6.4 У позначенні ТУ на заміну чинних порядковий реєстраційний номер, що його надає власник ТУ, не змінюється.

6.5 У разі виготовлення та постачання продукції на території України за ТУ підприємств інших держав застосовують подвійне дворядкове позначення: у першому рядку — за 6.2, у другому — позначення вихідного ТУ.

Приклад

ТУ У 25.2-23635128-005:2003

ТУ РБ 00959441.005-2001

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

ФОРМА ТИТУЛЬНОГО АРКУША ТУ

ДКПП _____		УКНД _____	
		ЗАРЕЄСТРОВАНО _____	
		(назва органу	
		державної реєстрації)	
		(реєстраційний №, дата реєстрації)	
ПОГОДЖЕНО		ПРИЙНЯТО	
_____		_____	
(посада керівника, назва організації)		(посада керівника, назва організації)	
_____	_____	_____	_____
(особистий підпис, печатка)	(розшифрування підпису)	(особистий підпис, печатка)	(розшифрування підпису)
_____		_____	
(дата або номер погоджувального документа й дата)		(дата)	

(назва продукції, процесу, послуги)			

ТЕХНІЧНІ УМОВИ

(позначення технічних умов)

(Уперше чи На заміну _____)

Дата надання чинності _____

Чинний до _____

ПОГОДЖЕНО		РОЗРОБЛЕНО	
_____		_____	
(посада керівника, назва організації)		(посада керівника, назва організації)	
_____	_____	_____	_____
(особистий підпис, печатка)	(розшифрування підпису)	(особистий підпис, печатка)	(розшифрування підпису)
_____		_____	
(дата або номер погоджувального документа й дата)		(дата)	

ПОГОДЖЕНО			
_____		_____	
(посада керівника, назва організації)			
_____	_____	_____	
(особистий підпис, печатка)	(розшифрування підпису)	(посади та особисті підписи відповідальних осіб та виконавців)	
_____		_____	
(дата)		(дата або номер погоджувального документа й дата)	

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ ТУ

Б.1 У розділі «Сфера застосування» має бути назва продукції, її призначеність (сфера застосування) та умови використання (надання послуги, виконання процесу).

Треба подати приклад позначки продукції під час її замовлення та для посилання в інших нормативних документах (НД).

Після прикладу позначки продукції наводять відомості про використання в цій продукції винаходів та патентів.

Б.2 Розділ «Нормативні посилання» — згідно з ДСТУ 1.5

Б.3 Розділ «Технічні вимоги» — згідно з ДСТУ 1.5.

Розділ «Технічні вимоги» загалом має такі підрозділи:

- параметри й розміри;
- основні показники та характеристики (властивості);
- вимоги до сировини, матеріалів, купованих виробів;
- комплектність;
- маркування;
- пакування.

Зміст цих підрозділів має відповідати вимогам 8.2.3.1—8.2.3.3 ДСТУ 1.5

Б.4 У підрозділі «Маркування» повинні бути вимоги згідно з 8.2.6 ДСТУ 1.5

У цьому підрозділі доцільно наводити посилання на нормативні документи, вимогам яких має відповідати маркування.

У маркуванні харчової продукції має бути:

- загальна назва харчового продукту;
- харчова цінність, а також енергетична цінність, для харчових продуктів, що її мають;
- номінальна кількість харчового продукту в установлених одиницях виміру маси чи об'єму;
- кінцевий термін реалізації, або дата виготовлення і строк придатності до споживання;
- склад харчового продукту, якщо його виготовлено з кількох складників, із зазначенням переліку назв, використаних у процесі виготовлення інших продуктів харчування, харчових добавок;
- позначення НД;
- найменування та адреса виробника, місце виготовлення;
- наявність у харчовому продукті складників з генетично модифікованої сировини (у випадках, коли використання таких складників передбачено НД або нормативно-правовими актами на цей харчовий продукт);
- умови зберігання;
- умови використання (якщо такі передбачено);
- застереження щодо вживання харчового продукту певними категоріями (групами) населення (діти, вагітні, літні люди, спортсмени, хворі тощо);
- інша інформація, передбачена чинними в Україні нормативними документами, дія яких поширюється на певний харчовий продукт.

Заборонено наводити в маркуванні інформацію про лікувальні властивості харчових продуктів без дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я. Текст для використання в маркуванні спеціальних харчових продуктів підлягає обов'язковому погодженню з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

У маркуванні харчових продуктів потрібно використовувати затверджені встановленим порядком специфічні позначки, якими позначають дієтичні, профілактичні, оздоровчі харчові продукти, біологічно активні харчові добавки, дитяче харчування, харчування для спортсменів тощо.

Опис специфічних позначок, їх використання та маркування продуктів штриховими кодами здійснюють порядком, установленим Кабінетом Міністрів України.

Маркування продукції засобами автоматичної ідентифікації (штриховими кодами, радіочастотними мітками тощо) виконують порядком, визначеним Кабінетом Міністрів України.

Б.5 У підрозділі «Пакування» мають бути вимоги згідно з 8.2.7 ДСТУ 1.5.

У підрозділі «Пакування» рекомендовано враховувати вимоги ISO/IEC Guide 41 [3].

Доцільно наводити посилання на нормативні документи, вимогам яких мають відповідати пакування, засоби консервування, види спожиткової та транспортної тари тощо.

Б.6 У розділі «Вимоги безпеки» мають бути вимоги згідно з 8.2.4 ДСТУ 1.5.

Примітка. У цьому розділі треба зазначити ті вимоги безпеки, які пов'язано зі специфікою виготовлення саме цього виробу (речовини, матеріалу), виконання процесу, а не з функціонуванням виробництва взагалі; зі специфікою надання саме цієї послуги, а не роботи всього підприємства обслуговування.

У вимогах безпеки має бути передбачено всі види можливої небезпеки, які може заподіяти цей виріб (матеріал, речовина) на всіх стадіях виробництва та використання (споживання); мають бути допустимі норми, які треба встановлювати таким чином, щоб ці норми безпечного функціонування продукції не змінювалися протягом її служби (придатності).

Рекомендовано враховувати вимоги ДСТУ ISO/IEC Guide 50 та ДСТУ ISO/IEC Guide 51.

Б.7 У розділі «Вимоги охорони довкілля» треба навести вимоги згідно з 8.2.5 ДСТУ 1.5, рекомендовано враховувати вимоги ISO/IEC Guide 64 [4].

Б.8 У розділі «Методи контролювання» мають бути вимоги згідно з 8.2.9 ДСТУ 1.5, викладені відповідно до 8.3 ДСТУ 1.5.

Б.9 У розділі «Правила приймання» потрібно зазначити вимоги згідно з 8.2.10 ДСТУ 1.5.

Б.10 У розділі «Транспортування та зберігання» мають бути вимоги згідно з 8.2.8 ДСТУ 1.5.

Б.11 У розділі «Правила експлуатації, ремонту, утилізації» треба навести вимоги згідно з 8.2.11 ДСТУ 1.5.

Рекомендовано враховувати вимоги ISO/IEC Guide 37 [2].

Б.12 У розділі «Гарантії виробника» мають бути вимоги згідно з 8.2.12 ДСТУ 1.5.

Для лікувальних і харчових продуктів, а також виробів побутової хімії гарантійним строком вважають строк придатності.

Б.13 В ТУ на процеси та послуги потрібно зазначити вимоги згідно з 8.4 ДСТУ 1.5.

Б.14 У додатках до ТУ за потреби наводять:

— перелік засобів вимірювання, обладнання (стендів, приладів, інструментів, оснащення) матеріалів та реактивів, необхідних для підготування і проведення контролю та випробування продукції;

— опис і характеристики обладнання та матеріалів, необхідних для контролю продукції;

— перелік еталонів, необхідних для порівняння з технічними даними продукції.

ДОДАТОК В
(обов'язковий)**ВИМОГИ ДО ВИКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗМІН ДО ТУ**

В.1 Зміни до ТУ оформлюють як окремий документ, узгоджений з 5.12 цього стандарту та прийнятий власником ТУ.

В.2 На титульному аркуші змін до ТУ наводять ті самі відомості, що й на титульному аркуші ТУ. При цьому назву документа, позначення ТУ та назву продукції, на яку ТУ поширюються, подають так:

Зміна № _____

ТУ _____

позначення технічних умов

назва продукції

Відомості на титульному аркуші змін до ТУ розташовують згідно з додатком А, враховуючи вимоги 4.10.

В.3 Якщо текст ТУ доповнюють новими розділами, підрозділами, пунктами, підпунктами, таблицями, графічними матеріалами, додатками або вилучають будь-які структурні елементи, прийняту раніше нумерацію розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, таблиць, графічних матеріалів, а також позначення додатків змінювати не дозволено.

Нові розділи розташовують перед додатками, а нові підрозділи, пункти, підпункти — наприкінці наявних розділів, підрозділів, пунктів, яких вони стосуються. Новим розділам, підрозділам, пунктам, підпунктам, таблицям, графічним матеріалам дають номери в порядку зростання нумерації відповідних структурних елементів.

Нові додатки розташовують після наявних додатків і позначають наступними заглавними літерами абетки.

В.4 Текст змін до ТУ викладають згідно з ДСТУ 1.5.

У тексті зміни зазначають номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, таблиць, графічних матеріалів, вживаючи слова «замінити», «долучити», «вилучити», «викласти у новій редакції».

В.5 Реєструє зміни до ТУ та надає їм номери власник ТУ, який повідомляє про зміни всім власникам облікованих примірників.

ДОДАТОК Г
(довідковий)

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АРКУША РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН ТУ

Г.1 Аркуш реєстрації змін ТУ оформлюють відповідно до рисунку Г.1. Аркуш реєстрації змін ТУ заповнюють для кожного примірника ТУ, який є на підприємстві (в організації), після реєстрації кожної зміни (якщо цей примірник належить власнику цих ТУ), або у найкоротший строк після одержання кожної зміни (якщо вона надійшла від власника ТУ).

Якщо зміна надійшла від власника ТУ, то у відповідній графі аркуша реєстрації змін подають інформацію щодо супровідного листа, в якому зазначено зміну. В іншому разі цю графу не заповнюють.

					позначення ТУ			
Аркуш реєстрації змін технічних умов								
Номер зміни	Номери сторінок				Усього сторінок після внесення зміни	Інформація про надходження зміни (номер супровідного листа)	Підпис особи, що внесла зміну	Прізвище цієї особи і дата внесення зміни
	замінених	допущених	вилучених	змінених				
номер сторінки								

Рисунок Г.1 — Форма аркуша реєстрації змін ТУ

БІБЛІОГРАФІЯ

1 ISO/IEC Guide 7:1994 Guidelines for drafting of standards suitable for use for conformity assessment (Настанови щодо розроблення стандартів, придатних до використання для оцінювання відповідності)

2 ISO/IEC Guide 37:1995* Instruction for use of products of consumer interest (Інструкція щодо використання товарів широкого вжитку)

3 ISO/IEC Guide 41:2003** Standards for packaging — Consumer requirements (Стандарти з пакування. Вимоги споживача)

4 ISO/IEC Guide 64:1997*** Guide for the inclusion of environmental aspects in product standards (Настанова щодо внесення вимог охорони довкілля в стандарти на продукцію).

*) В Україні розробляють ДСТУ-Н ISO/IEC Guide 37 Настанова. Вказівки щодо використання продукції широкого вжитку.

**) В Україні розробляють ДСТУ-Н ISO/IEC Guide 41 Настанови стосовно пакування. Положення, спрямовані на задоволення потреб споживача (ISO/IEC Guide 41:2003, IDT).

***) Частково вимоги ISO/IEC Guide 64:1997 враховано в ДСТУ-Н 4340:2004 Настанови щодо внесення екологічних вимог до стандартів на продукцію. Загальні положення

**ЗМІНИ,
ВНЕСЕНІ В НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ**

**01 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ.
СТАНДАРТИЗАЦІЯ. ДОКУМЕНТАЦІЯ**

Код УКНД 01.120

Зміна № 1

ДСТУ 1.3:2004

Сторінка 1
Сторінок 5

**НАЦІОНАЛЬНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ.
ПРАВИЛА ПОБУДОВИ, ВИКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ,
ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА ПОЗНАЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ**

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Держспоживстандарту України (ДП «УкрНДНЦ»)
2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 28.02.2006 № 54.

Чинна від 2006–04–01

Розділ 2 доповнити нормативними документами:

«ДСТУ 3146-95 Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Штрихкодіві позначки EAN. Вимоги до побудови;

ДСТУ 3147-95 Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Формат та розташування штрихкодівіх позначок EAN на тарі та пакуванні товарної продукції. Загальні вимоги;

ДСТУ 3974-2000 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення;

ГОСТ 2.104—68 ЕСКД. Основные надписи (ЕСКД. Основні написи);

ГОСТ 2.105-95 ЕСКД. Общие требования к текстовым документам (ЕСКД. Загальні вимоги до текстових документів);

ГОСТ 2.113-75 ЕСКД. Групповые и базовые конструкторские документы (ЕСКД. Групові і базові конструкторські документи);

ГОСТ 2.201-80 ЕСКД. Обозначение изделий и конструкторских документов (ЕСКД. Позначення виробів і конструкторських документів);

ГОСТ 2.501-88 ЕСКД. Правила учета и хранения (ЕСКД. Правила обліку і зберігання);

ГОСТ 2.503-90 ЕСКД. Правила внесения изменений (ЕСКД. Правила внесення змін);

ГОСТ 15.005-86 Система разработки и постановки продукции на производство. Создание изделий единичного и мелкосерийного производства, собираемых на месте эксплуатации (Система розроблення і запровадження продукції на виробництво. Створювання виробів одиничного та дрібносерійного виробництва, яку складають на місці експлуатування)».

Пункт 3.1 доповнити абзацом: «ТУ викладають мовою згідно з чинним законодавством України. Для продукції, що призначена для експорту, викладають додатково (за необхідності) ще іншою, зазначеною у договорі (контракті) на постачання».

Пункт 3.2. Перший перелік викласти в новій редакції: « — немає національних (міждержавних) стандартів на розроблювану продукцію».

Пункт 3.4. Другий абзац. Замінити слова: «За тих самих умов, як у ТУ» на «За тих самих умов, як і ТУ».

Пункт 3.5. Другий абзац викласти в новій редакції: «Постачати продукцію на ринок України за такими ТУ можна за умови приведення їх у відповідність з чинним законодавством та нормативною документацією, чинною в Україні, внесення необхідних змін чи переоформлення та збереження умов виконання гарантійних зобов'язань фірми. Такі ТУ реєструють як нові».

Пункт 3.6. Перше речення. Вилучити в дужках слово: «основного»;

перший перелік. Замінити слово: «виготовляння» на «експлуатування (ГОСТ 15.005)».

Пункт 3.7. Останній абзац викласти в новій редакції: «Основою для розроблення ТУ є Технічне завдання на розроблення продукції, розроблене та затверджене згідно з вимогами ДСТУ 3974, або договір між розробником і замовником»;

доповнити абзацом: «ТУ можуть бути розроблені ініціативно суб'єктами господарювання. Порядок розроблення, погодження та затвердження — згідно з вимогами цього стандарту».

Пункт 3.8. Перший абзац після слів «власники ТУ» доповнити словами: «або за їх замовленням інші суб'єкти господарювання»;

третій абзац викласти в новій редакції: «Кількість змін до ТУ не повинна ускладнювати роботу з ТУ. У разі ускладнення роботи з ТУ або внесення змін у вимоги, за якими ідентифікують продукцію. ТУ підлягають перегляду з розробленням нових ТУ на заміну чинних».

Пункт 3.11. Другий абзац викласти в новій редакції:

«Технічні умови треба перевіряти регулярно, але не рідше одного разу на п'ять років після надання їм чинності чи останнього перевіряння, якщо не виникає потреби перевірити його раніше у разі прийняття нормативно-правових актів, відповідних національних (міждержавних) стандартів та інших нормативних документів, якими регламентовано інші вимоги, ніж ті, що встановлені у ТУ.

Відмітку про перевіряння ТУ роблять на звороті його титульного аркуша зазначанням: «ТУ перевірено», дати перевіряння та підпису відповідальної особи»;

третій абзац після слів «Внаслідок перевірки» доповнити словами: «(за необхідності)»;

доповнити абзацом: «У разі зняття продукції з виробництва і потреби виготовляти запасні частини для ремонту раніше виготовлених виробів, які є ще в експлуатації, власник ТУ, або за його замовленням інший суб'єкт господарювання, готує проект зміни до чинних ТУ. У зміні зазначають обмеження його сфери застосування, наприклад: «ТУ треба застосовувати тільки під час виготовлення запасних частин і ремонту виробів, що є в експлуатації». У цьому випадку реєстраційний номер ТУ, до якого розроблено зміну, залишають без змін.

Ці ТУ не перевіряють і зміни не вносять. Обмеження терміну дії, якщо воно було, скасовують. На титульному аркуші ТУ роблять запис: «Для ремонтних цілей».

Пункт 3.12 викласти у новій редакції: «3.12. Облік, зберігання, внесення змін у ТУ та обіг облікованих копій ТУ на вироби, матеріали, послуги, процеси тощо здійснюють за порядком, встановленим власником ТУ.

Облік, зберігання, внесення змін у ТУ, які є частиною конструкторської документації, здійснюють згідно з вимогами ГОСТ 2.501 та ГОСТ 2.503.

Облік, зберігання, внесення змін у ТУ, які виконані на магнітних носіях, здійснюють згідно з вимогами ГОСТ 28388».

Пункт 4.1. Дев'ятий перелік викласти у новій редакції: «— правила експлуатування, ремонту».

Пункт 4.2. Замінити слова: «відповідати ГОСТ 2.114» на «відповідати ГОСТ 2.114, ГОСТ 2.105».

Пункт 4.3. Замінити слова: «Вимоги охорони довкілля» на «Вимоги охорони довкілля, утилізування».

Пункт 4.4. Другий абзац доповнити словами: «ДСТУ 1.5 та чинного законодавства».

Пункт 4.6. Останній абзац доповнити словами: «У назві продукції дозволено застосовувати власні назви, фірмові знаки для товарів і послуг, якщо право власності на них засвідчено згідно з чинним законодавством України»;

доповнити п'ятим абзацом: «Виконання групових ТУ, які є складовою частиною конструкторської документації, — згідно з вимогами ГОСТ 2.113».

Пункт 4.8. Другий абзац викласти у новій редакції: «В ТУ можна посилатися на стандарти, ТУ і інші документи, зареєстровані відповідними органами, яким надано право їх державної реєстрації».

Пункт 4.10. Останній абзац викласти в новій редакції: «На титульному аркуші під словом «ЗАРЕЄСТРОВАНО» треба передбачити вільне місце розміром 90 мм × 45 мм щоб розмістити штамп органу державної реєстрації ТУ, в якому має бути назва органу державної реєстрації, реєстраційний номер та дата реєстрації»;

доповнити абзацом: «Дозволено слово «РОЗРОБЛЕНО» на титульному аркуші вказувати для кожного підприємства, якщо розробником ТУ є декілька підприємств».

пункт 4.12 викласти в новій редакції: «ТУ на магнітних носіях оформлюють згідно з ГОСТ 28388».

Пункт 4.13 доповнити абзацом: «Аркуш реєстрації змін» для ТУ, які є частиною конструкторської документації, повинен відповідати ГОСТ 2.503. Оформлюють його на аркушах з основним написом згідно з ГОСТ 2.104, форма 2а».

Пункт 5.1.1 після слів «якщо стандартами» доповнити словами: «чи законодавством».

Пункти 5.1.2, 5.11. Замінити слова в дужках: «(основним споживачем)» на «(споживачем)».

Пункт 5.1.2. Третій абзац. Замінити слово: «відгук» на «погодження»; останній абзац. Вилучити перше речення.

Пункт 5.2. Доповнити словами: «та іншим зацікавленим організаціям згідно з 5.1.2 за наявності у ТУ вимог, які відносяться до їх компетенції».

Пункт 5.3 доповнити реченням: «У разі невизначеності таких вимог у ТУ, питання щодо необхідності погодження таких ТУ з органами державного нагляду треба вирішувати з органом державної реєстрації, який реєструє дані ТУ».

Розділ 5 доповнити пунктами — 5.4а та 5.4б:

— «5.4а. Проект ТУ на конструкцію транспортних засобів, на продукцію для транспортної галузі та на транспортні послуги узгоджують з центральним органом виконавчої влади з питань транспорту та іншими організаціями згідно з чинним законодавством.

Проект ТУ на конструкцію дорожніх транспортних засобів, зокрема на послуги щодо переобладнання транспортних засобів, тобто зміну типу або марки (моделі), призначення чи параметрів конструкції транспортних засобів, що перебувають в експлуатації, установлюванням кабіни, кузова чи деталей, спеціального устаткування і номерних агрегатів, не передбачених нормативною документацією на даний транспортний засіб, додатково узгоджують з центральним органом виконавчої влади, на який, згідно з чинним законодавством, покладено контролювання за безпекою колісних транспортних засобів та дорожнього руху.

— 5.4б. Проект ТУ на продукцію, яку виробляють з використанням брухту: кольорових металів та їх сплавів, легованих чорних металів та феросплавів узгоджують з центральним органом виконавчої влади з питань промислової політики».

Пункт 5.5 викласти у новій редакції: «5.5. Проект ТУ на радіоелектронні засоби та випромінювальні пристрої підлягає погодженню з Державним підприємством «Український державний центр радіочастот».

Пункт 5.8. Замінити слова: «Міністерством транспорту України» на «центральним органом виконавчої влади з питань транспорту».

Пункт 5.9 викласти у новій редакції: «5.9. Ініціативно розроблювані ТУ на продукцію погоджують з органами державного нагляду за сферою їхньої компетенції. Потребу погодження проекту ТУ з іншими організаціями визначає розробник ТУ.

Пункт 5.10. Перший абзац викласти в новій редакції: «Погодження проекту ТУ оформлюють підписом керівника (заступника керівника) погоджувальної організації, яку засвідчують печаткою, під словом «ПОГОДЖЕНО», або окремим документом (актом приймальної комісії, листом, протоколом тощо), при цьому під словом «ПОГОДЖЕНО» проставляють назву, дату та номер документа. За погодження листом, протоколом вказують назву погоджувальної організації».

Пункт 5.11 доповнити абзацом після третього: «За відсутності організацій- правонаступників зміни до ТУ погоджують з іншими організаціями чи відомствами (за наявності), до компетенції яких вони належать».

Останній абзац. Замінити слова в дужках: «основним споживачем» на «споживачем».

Пункт 5.12. Замінити слова: «належать зміни» на «вони належать».

Пункт 5.13. Замінити строк: «20» на «45».

Пункт 5.14. Викласти в новій редакції: «5.14. Затверджує ТУ власник ТУ, якщо інше не встановлено чинним законодавством України, після їх погодження».

Пункт 5.15 викласти в новій редакції: «5.15. Затвердження ТУ засвідчують підписом керівника (заступника керівника) організації-власника ТУ і печаткою під словом «ЗАТВЕРДЖУЮ» на титульному аркуші».

Пункт 5.16. Замінити слово: «ухвалює» на «затверджує».

Пункт 5.17. Замінити слово: «ухвалюють» на «затверджують»;

доповнити абзацом: «Строк чинності ТУ на харчові продукти та продовольчу сировину встановлюють не більше ніж 5 років».

Сторінка 4

Пункт 6.1 викласти в новій редакції: «6.1. Позначення ТУ надає власник ТУ перед розсиланням їх на погодження без зазначання року їх затвердження».

Пункт 6.2. Третій перелік після слова «продукції» доповнити словом в дужках: «(послуги)». останній перелік доповнити словами в дужках: «(проставляють після затвердження ТУ)»; останній абзац. Замінити посилання: «ГОСТ 2.114» на «ГОСТ 2.201».

Додаток А замінити новим.

Пункт Б.1. Другий абзац після слова «замовляння» доповнити словами: «для ідентифікації».

Пункт Б.4. Третій абзац, сьомий перелік. Замінити слово: «наймення» на «назва»; останній абзац. Замінити слова: «порядком, визначеним Кабінетом Міністрів України» на «згідно з вимогами ДСТУ 3146 та ДСТУ 3147».

Пункт Б.7. Слова у лапках доповнити після коми словом: «утилізування»; доповнити абзацом: «У розділі зазначають:

— відомості щодо утилізування;

— заходи щодо підготування і відправлення виробів, матеріалів, речовин на утилізування;

— методи утилізування, якщо вироби, матеріали, речовини є небезпечними для життя, здоров'я людей та довкілля після закінчення їх строку служби (застосування, експлуатування) або надають посилання на відповідні документи, наприклад, на експлуатаційні документи».

Пункт Б.11. Замінити слова: «Правила експлуатації, ремонту, утилізації» на «Правила експлуатування, ремонту».

Пункт Б.12. Перший абзац доповнити словами: «та чинного законодавства».

Пункт Б.14. Перший перелік. Замінити слова: «засобів вимірювання» на «засобів вимірювальної техніки»;

другий перелік. Замінити слово: «контролю» на «контролювання»;

останній перелік. Замінити слово: «еталонів» на «зразків-еталонів».

Пункт В.1. Замінити: «з 5.12» на «згідно з 5.11».

Додаток Г. Рисунок Г.1. Заголовок. Вилучити слова: «технічних умов».

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

ФОРМА ТИТУЛЬНОГО АРКУША ТУ

ДКПП _____

УКНД _____

ЗАРЕЄСТРОВАНО

(Місце для штампа)
90 мм x 45 мм

ПОГОДЖЕНО

(посада керівника (заст. керівника),
назва організації)(особистий підпис,
печатка)(розшифровання
підпису)

(дата або номер погоджувального документа й дата)

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада керівника (заст. керівника),
назва організації)(особистий підпис,
печатка)(розшифровання
підпису)

дата

(назва продукції, процесу, послуги)

ТЕХНІЧНІ УМОВИ

(позначення технічних умов)

(Уведено вперше чи На заміну _____)

Дата надання чинності _____

Чинні до _____

ПОГОДЖЕНО

(посада керівника (заст. керівника),
назва організації)(особистий підпис,
печатка)(розшифровання
підпису)

(дата або номер погоджувального документа й дата)

РОЗРОБЛЕНО

(посада керівника,
назва організації)(особистий підпис,
печатка)(розшифровання
підпису)

дата

ПОГОДЖЕНО

(посада керівника (заст. керівника),
назва організації)(особистий підпис,
печатка)(розшифровання
підпису)

(дата)

(посади та особисті підписи
відповідальних осіб та виконавців)

(дата або номер погоджувального документа й дата)

**ПОПРАВКИ,
ВНЕСЕНІ В НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ**

**01 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ. СТАНДАРТИЗАЦІЯ.
ДОКУМЕНТАЦІЯ**

01.120

до Зміни №1 ДСТУ 1.3:2004 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов

Місце поправки	Надруковано	Повинно бути
Пункт 4.6	У назві продукції дозволено застосовувати власні назви, фірмові знаки для товарів і послуг, якщо право власності на них засвідчено згідно з чинним законодавством України	У назві продукції дозволено застосовувати знаки для товарів і послуг згідно з чинним законодавством

(ІПС № 3–2006)

**ПОПРАВКИ,
ВНЕСЕНІ В НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ**

**01 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ
СТАНДАРТИЗАЦІЯ. ДОКУМЕНТАЦІЯ**

01.120

до ДСТУ 1.3:2004 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначання технічних умов

Місце поправки	Надруковано	Повинно бути
Розділ 2, с. 10, рядок 12	ДК 009—96 Класифікація видів економічної діяльності	Вилучити (—)

(ІПС № 5—2006)

01.120

до Зміни № 1 ДСТУ 1.3:2004 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначання технічних умов

Місце поправки	Надруковано	Повинно бути
п. 3.6, перший перелік	Замінити слово: «виготовляння» на «експлуатування (ГОСТ 15.005)»	Викласти в новій редакції: «— технічним завданням (контрактом, протоколом, договором, конструкторською документацією тощо) для: — одиничної продукції, яку складають на місці виготовляння; — одиничної та дрібносерійної продукції, яку складають на місці експлуатування (ГОСТ 15.005);»

(ІПС № 5—2006)

**Національна стандартизація. Правила побудови,
викладання, оформлення, погодження, прийняття
та позначення технічних умов**

1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Держспоживстандарту України (ДП «УкрНДНЦ»)

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 26.12.2006 № 372

Чинна від 2007–04–01

Пункт 3.11: третій абзац доповнити реченням: «Зміни у положення, що стосуються безпеки, повинні бути внесені у строк до трьох місяців, і в строк до року в інші положення з дати набуття чинності вимог, що вносяться».

(ІПС № 12–2006)

**НАЦІОНАЛЬНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ. ПРАВИЛА ПОБУДОВИ,
ВИКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ, ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ
ТА ПОЗНАЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ**

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 26 лютого 2009 р. № 87

Чинна від 2009-06-01

Розділ 2. Замінити посилання: «ДК 004-2003» на «ДК 004:2008».

Підрозділ 3.1 доповнити абзацом:

«Тексти граф до основних та додаткових написів у ТУ, які є частиною комплексу конструкторської документації, повинні бути виконані мовою, якою викладено ТУ».

Підрозділ 3.2 викласти в новій редакції:

«3.2. ТУ розробляють за таких умов:

- якщо вони необхідні для виконання вимог законодавства, нормативно-правових актів чи технічних регламентів або вони передбачені цими документами, чи
- нема національних (міждержавних) стандартів на розроблювану продукцію, чи
- якщо потрібно конкретизувати, долучити або підвищити вимоги чинних стандартів на дану продукцію, розширити асортимент. У таких ТУ мають бути лише вимоги, відмінні від установлених цими стандартами, не повторюючи вже регламентованих норм та положень. Неприпустимо вводити в ТУ положення, що призводять до зниження якості продукції або ускладнюють її ідентифікацію».

Підрозділ 3.11 викласти в новій редакції:

«3.11. Власники ТУ перевіряють їх на відповідність чинному законодавству України, технічним регламентам, потребам споживачів, обороноздатності, рівневі розвитку науки й техніки, досягнутому на момент перевіряння, а також узгодженості з чинними нормативними документами тієї самої сфери застосування.

Технічні умови треба перевіряти регулярно, але не рідше одного разу на п'ять років після надання їм чинності чи останнього перевіряння, якщо не виникає потреби перевіряти його раніше у разі прийняття нормативно-правових актів, відповідних національних (міждержавних) стандартів та інших нормативних документів, якими регламентовано інші вимоги ніж ті, що встановлені в ТУ.

Відмітку про перевіряння ТУ виконують у порядку, встановленому власником ТУ.

Внаслідок перевіряння (за необхідності) вносять зміни до цих ТУ або розробляють ТУ на заміну чинних установленим порядком.

У разі зняття продукції з виробництва і потреби виготовляти запасні частини для ремонту раніше виготовлених виробів, які є ще в експлуатації, власник ТУ, або за його замовленням інший суб'єкт господарювання, готує проект зміни до чинних ТУ. У зміні зазначають обмеження його сфери застосування, наприклад: «ТУ треба застосовувати тільки під час виготовлення запасних частин і ремонту виробів, що є в експлуатації». У цьому випадку реєстраційний номер ТУ, до якого розроблено зміну, лишають без змін.

Ці ТУ не перевіряють і зміни не вносять. Обмеження строку чинності, якщо воно було, скасовують. На титульному аркуші ТУ роблять запис: «Для ремонтних цілей».

Підрозділ 5.3 доповнити абзацом:

«Проекти ТУ, зміни до них та строку чинності на продукцію, що належить до сфери діяльності центральних органів виконавчої влади, на які Кабінетом Міністрів України покладаються

Сторінка 2

функції технічного регулювання у визначених ним сферах діяльності, погоджують із цими центральними органами виконавчої влади в установленому ними порядку [5] відповідно до чинного законодавства».

Підрозділ 5.4.

Замінити слова «Держбудом України» на «центральним органом виконавчої влади з питань будівництва в установленому ним порядку».

Підрозділ 5.8 доповнити абзацом:

«ТУ на продукцію, що підлягає транспортуванню і є небезпечним вантажем, обов'язково погоджують з центральним органом виконавчої влади з питань транспорту в установленому ним порядку», а також з органами виконавчої влади, які здійснюють нагляд за безпечним перевезенням вантажів».

Підрозділ 6 2. Четвертий перелік викласти у новій редакції:

«код підприємства (організації) або громадянина — суб'єкта підприємницької діяльності — власника ТУ згідно з «Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) (вісім знаків або десять знаків відповідно)».

Бібліографія. Доповнити переліком 5:

«5 Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 р. № 288 «Про затвердження переліків центральних органів виконавчої влади, на які покладаються функції технічного регулювання у визначених сферах діяльності та розроблення технічних регламентів».

(ІПС 2–2009)

Зміна № 4

ДСТУ 1.3:2004

Сторінка 1

Сторінок 1

**НАЦІОНАЛЬНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ
ПРАВИЛА ПОБУДОВИ, ВИКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ,
ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА ПОЗНАЧЕННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ**

- 1 РОЗРОБЛЕНО Державне підприємство «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів (ДП «УкрМетртестстандарт») **В. Місячний** (науковий керівник) **Л. Кузьменко, Н. Ромашук, О. Стрижак**
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ наказ Держспоживстандарту України від 19 вересня 2011 р № 341

Чинна від 2011–10–01

Підрозділ 3 2 Другу позицію переліку після слова «стандартів» доповнити «виду «технічні умови»

Підрозділ 3 11 Другий абзац Замінити слова «перевіряти його» на «перевіряти їх»

Підрозділ 3 11 Другий абзац доповнити реченням

«Власники ТУ повинні надавати до ДП, що здійснювало реєстрацію цих ТУ та змін до них, інформацію щодо перевірення ТУ та завірену копію титульного аркуша з відміткою про перевірення»

Підрозділ 3 12 доповнити абзацом такого змісту

«Зміну до ТУ розробляють на тій самій мові, що й ТУ»

Підрозділ 5 3 Останній абзац Початок речення викласти в такій редакції «Проект ТУ та зміни до них, що стосуються продовження строку їх чинності, на продукцію », далі за текстом

Додаток А Після слів «назва продукції, процесу, послуги» доповнити «в називному відмінку (на першому місці — іменник)»

Додаток Г Підрозділ Г 1 Перший абзац доповнити реченням «Аркуш реєстрації змін не включають у зміст ТУ (за наявності змісту)»

Національна стандартизація
ПРАВИЛА ПОБУДОВИ, ВИКЛАДАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ,
ПОГОДЖЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА ПОЗНАЧАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМОВ

1 РОЗРОБЛЕНО: Мінекономрозвитку України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Мінекономрозвитку України

від _____ № _____

У розділі 2 посилання на ДСТУ 1.6:2004 Національна стандартизація. Правила реєстрації нормативних документів виключити.

Підрозділ 3.5 виключити.

В абзаці четвертому підрозділу 3.8 слова «та подає на державну реєстрацію» виключити.

Підрозділ 3.9 виключити.

Останнє речення абзацу другого підрозділу 3.11 виключити.

Абзац другий підрозділу 4.8 виключити.

Абзац останній підрозділу 4.10 виключити.

В абзаці першому і другому підрозділу 4.13 замінити слова «Аркуш реєстрації змін» словами «Аркуш затвердження змін».

Підрозділ 4.14 виключити.

Підрозділ 5.12 виключити.

У підрозділі 5.18 слова «, але не раніше дати державної реєстрації» виключити.

У додатку А слова і цифри «ЗАРЕЄСТРОВАНО» та «(місце для штампу) 90мм × 45 мм» виключити.

У підрозділі В.5 додатка В слово «Реєструє» замінити словом «Затверджує».

Додаток Г викласти в такій редакції:

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АРКУША ЗАТВЕРДЖЕННЯ ЗМІН ТУ

Якщо зміна надійшла від власника ТУ, то у відповідній графі аркуша затвердження змін подають інформацію щодо супровідного листа, у якому зазначено зміну. В іншому разі цю графу не заповнюють.

<div> <div>Аркуш затвердження змін</div> <div>(позначення ТУ)</div> </div>									
Номер зміни	Номери сторінок					Усього сторінок після внесення зміни	Інформація про надходження зміни (номер супровідного листа)	Підпис особи, що внесла зміну	Прізвище цієї особи і дати внесення
	замінених	долучених	вилучених	змінених					

номер сторінки

1

Рисунок Г.1 — Форма аркуша затвердження змін ТУ